

[Undervisningsministeren.]

overføres til dansk Skole, skal samles i Særklasser, for saa vidt der til Optagelse i saadanne melder sig mindst 10 Elever. Dog kan Undervisningsministeren, hvor Forholdene tillader det, efter Indstilling af Skoledirektionen og de lokale Skolemyndigheder tillade en anden Ordning, en Ventil, som blev indføjet under Behandlingen i Folketingsudvalget, og som giver noget større Frihed i de enkelte Tilfælde end den oprindeligt foreslaaede Ordning. I disse Særklasser skal der undervises paa Tysk i det Omfang, det under de nuværende Forhold med de mange internerede Lærere bliver muligt at skaffe tyske Lærere, og særlig naturligvis i tysk Sprog og Kultur, men Undervisningen i Særklasserne skal dog ogsaa have et betydeligt dansk Islæt, idet Undervisningen i dansk Sprog og i Historie og Geografi skal gives paa Dansk af en dansk Lærer. Særklasserne stilles under dansk Ledelse, sædvanligvis af en Overlærer i Købstæderne og en dansk Lærer paa Landet, og samtlige Lærere i Særklasserne skal godkendes af Undervisningsministeriet, inden Undervisningen kan begynde. Det samme gælder Undervisningsplan, Lærebøger og Læremidler i det hele taget.

For Børn, der ikke overmeldes til de danske Skoler — og jeg kan indskyde, at saa vidt man har kunnet konstatere, er der sket en Overmelding til danske Skoler i Sommerens og Efteraarets Løb paa noget over 1400 Børn af de oprindelig noget over 3000 Børn, som gik i de tyske Skoler —, eller som ikke optages i Særklasser, staar de tyske private Skoler efter dette Forslag aabne, men disse sættes i Henhold til § 5 under en særlig Kontrol derigennem, at saavel Lærere som Læremidler skal godkendes af Undervisningsministeriet, før Undervisningen begynder, og Undervisningsplanen skal godkendes af Skoledirektionen.

Særklasserne og Privatskolerne kommer til at staa under Tilsyn af Skolekommissionen for den Kommune, hvori Skolen er beliggende, samt af Skoledirektionen gennem Amtsskolekonsulenter, og ogsaa et vist Tilsyn med Hjemmeundervisningen foreslaas i Lovforslagets § 8.

Da der har været megen Misfornøjelse med de Eksamensskoler med tysk Undervisningssprog, der efterhaanden opstod i de sønderjyske Landsdele uden i Virkeligheden at have direkte Hjemmel i Loven, foreslaas det i § 9, at de tysksprogede Skoler ikke mere skal kunne afholde statskontrollerede Eksaminer.

Ved Bestemmelsen i § 10 foreslaas Pligten til allerede fra 3die Klasse at give Børnene i de danske Folkeskoler i Købstæderne Undervisning i Tysk ophævet — den har aldrig været gældende i Landkommunerne.

Det er en given Sag, at det, for at hele denne Overgangsordning kan faa den praktiske Betydning, den gerne skulde have, er nødvendigt snarest at faa Loven vedtaget, og jeg anbefaler hermed Lovforslaget til det høje Tings velvillige og hurtige Behandling. Som det ses af Forslagets § 12, udløber Loven den 31. Marts 1946, og det vil jo sige, at der er meget kort Frist til at faa Loven ført ud i det praktiske Liv. Saa meget mere Grund er der til at ønske en hurtig Behandling i Landstinget.

Jeg skal til Slut nævne, at den tidligere omtalte Kommission allerede er i fuld Gang med at drøfte den endelige Ordning, og det er mit Haab og ogsaa mit Ønske, at det skal kunne lykkes af faa en saadan udarbejdet og gennemført i Rigsdagen inden den 1. April 1946.

Alfred Kristensen: Jeg vil gerne takke den højtærede Undervisningsminister for Fremsættelsen af nærværende Lovforslag, ikke i og for sig fordi jeg synes, at Lovforslaget er særlig godt — det har adskillige Mangler efter mit Skøn —, men der er Grund til at rette en Tak til Ministeren, fordi han saa hurtigt har taget Initiativet til Fremsættelse af et Forslag, som tilsigter at skabe bedre Forhold end de ikke særlig heldige, som paa Skoleområdet findes i Sønderjylland. Jeg er klar over, at Befolkningen paaskønner, at man nu har taget Spørgsmaalet op og i denne Omgang søger at faa en midlertidig Løsning for derpaa i Løbet af den Tidsfrist, der nu er sat, at faa hele Problemet bragt til endelig Løsning og Afslutning.

Det var almindeligt ventet saavel fra dansk som fra tysk Side, at de tyske Skoler var blevet lukket umiddelbart efter Kapitulationen den 5. Maj. Der forelaa saa hensynsløse Misbrug fra Skolernes og særlig de tyske Læreres Side, at en Lukning syntes den eneste naturlige Reaktion; men Paabud herom udeblev, og efter faa Dages Forløb, efterhaanden som Mindretallet overvandt Kapitulationschoket, fortsatte man mange Steder, som om intet var sket. Først den 25. Juni i Aar, efter at der fra flere Sider var foretaget et lokalt Initiativ, udsendte Undervisningsministeriet et Cirkulære om Standsning af Undervisningen indtil videre, og en Undersøgelse af Skolerne og Under-